

3 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhi ju
izdaša 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la
Monarchia: Corona 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie vierteljährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ura prije podne.

Ecco ogni giorno eccettuato le dome-
niche e feste alle 11 ant.

Erschaint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za vrštenje objava u
„Malom oglasniku“ plaća se
za svaku riec 2 pare.
Najmanja pristojba 30 p.

Par le inserzioni d'avvisi nel
„Notiziario d'affari“ si
paga per ogni parola
2 cent. Tassa minimale
30 centesimi.

Jedes Wort im „Kleinen
Anzeiger“ kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

La più grande fabbrica magiara.

Sotto questo titolo Björnson scrisse una lettera a un giornale di Vienna, dalla quale traduciamo i punti più salienti.

«Dodici morti, altrettanti gravemente feriti, alcuni feriti più leggermente e alcuni incarcerati, ecco la ricompensa per la benedizione di una nuova chiesa su vacca. Fuori dell'Ungheria questo nessuno può comprendere!

Avete letto forse del prete Louis Montpertuis (1698—1759) e della sua curiosa proposta fatta a Federico il Grande, come si farebbe una nazione che parli il latino. Il re dovrebbe circondare una parte delle sue terre con grosse mura e prendere ai genitori i loro fanciulli per metterli lì entro ove dovrebbero parlare solamente il latino da mane a sera.

Anche i magiari hanno queste grosse mura, e lo sono i confini dell'Ungheria. Hanno i loro maestri e questi sono i grandi magiari. Col libro e colla verga, colla legge e col fucile essi diffondono la lingua ungherese che io non conosco, ma deve essere simile al turco, in ogni caso migliore del latino.

La causa di tale procedere è: non vi sono abbastanza magiari. Essi sono nell'Ungheria in minoranza, bisogna dunque fabbricarne dei nuovi. La produzione in via naturale è scarsa, quindi si ricorre alla maggiore delle fabbriche magiare e nel suo genere la più grande in tutto il mondo.

Che cosa potrebbero fare di meglio? Serbi e Croati ve ne sono in Ungheria quattro milioni, Tedeschi ve ne sono tre milioni, seguono indi gli Slovacchi, i Russini e i Rumeni in un numero maggiore. Queste nazioni sono il pasto dei magiari. Essi hanno tutti i beni dello stato, soli fanno le leggi e soli le eseguiscano.

Se a qualcuno viene l'idea d'essere un libero cittadino e avere qualche diritto, seguono tosto le persecuzioni, le prigioni, i falsi testimoni e le condanne.

Così vanno le cose fin'ora, però la fortuna non è sempre la stessa, le nazioni

non magiare che sono in numero di molto superiore si collegano fra di loro. L'eco della carneficina a Černovo si udì dall'Europa intera.

Quando la cosa fu tratta dinanzi al parlamento ungherese, i magiari col loro presidente e col loro ministro della „giustizia“ respingono l'interpellanza, burlandosi e ridendo all'interpellante.

La maggior parte delle vicine nazioni ai Magiari sono Slavi che vogliono conservata la loro nazionalità e la loro lingua, ed è perciò che vengono tosto designati quali panslavisti e traditori della patria. Con somma mia meraviglia chiedo, vi è qualcosa di simile presso le altre nazioni?*

Una volta, una sola volta gli uomini politici magiari, comiserò a loro modo di vedere, una sciochezza, quando permisero cioè al vecchio buon re di promettere: che tutti riceveranno il diritto di voto universale.

Chi sa da che parte è la vittoria? Sarà essa da parte dei magiari — si tratta della più grande loro fabbrica — si sperderanno nel vuoto i loro desideri, o accadrà ciò forse della parola del re?*

* Vi è purtroppo anche da noi la grande fabbrica d'italiani, la cosiddetta «Legazione Nazionale» che nelle sue spire avvolge i fanciulli Slavi per fabbricarne tanti italiani, ma anche da noi la fortuna cambia e la camorra colla sua «Lega» s'avvia alla sua fine. N. d. R.

NOTIZIE. Locali.

I soliti.
Domenica sera nel locale Hirsch (via Veterani 15) nacquero delle questioni fra alcuni giovinastri e alcuni militi.

Fatta venire la pattuglia militare quei tali giovinastri si divertivano a fischiarla e le guardie di polizia li presenti guardavano e tacevano.

Requiem.
Domani alle 9 ant. avrà luogo nella chiesa della Madonna del Mare la messa funebre in suffragio dell'anima del def. am. Sterneck.

nesmetana i što brža predaja glasovnice, uredjena bijaše u vrtu jedna ciela gibiva bolnica od liberalnih liječnika i ljekarnika, koji su dovedenom, obično samo umivljenom bolestniku sve moguće, u ovim slučajevima u obće ne potrebne, pomoći pružali.

Medju tima nazovi bolestnicima, kojima je jedina bolest bila, što prije svoj glas predati, nalazili su se mnogi jaki, sasna zdravi i mladi ljudi, koje je kao takove i sam zastupnik vlade upoznao.

Zastupnik vlade uvjidio je i sam to, te je našao shodnim da takov postupak predsjednika strogim riečima prigovori, te je i dao takov postupak u zapisnik staviti.

Te pošto je članovima gospodarske stranke za izbor u III. izbornom tielu samo u riedkim slučajevima bez oduljeg čekanja dozvoljeno bilo, predati svoj glas, to se članovima liberalne stranke kod sasna jednostavnog prikazanja više ili manje nedostatnog uzroka dozvolilo odmah predati glas.

Ovdje je vriedno spomenuti, kako je i

Varie.

Lussinpiccolo.

La rendita comunale del dazio consumo sul vino, carne, birra, spiriti, tassa macello dà una rendita all'anno di 30 a 32 mila corone. I nostri bravi comunisti diedero però quest'arrenda ai signori Triplicch e Baicich, ambedue forestieri, per 16 mila corone! Così questi due signori incassano annualmente, senza rischiare alcun capitale, la bella somma di oltre 16 mila corone, e tu povero popolo devi fuggire per la lontana America a guadagnarti il tozzo di pane.

La barca va male, male assai, proseguendo così andiamo a picco. Il capitano è inabile al servizio, tutto quello che si fa è opera del tenente il quale invece di fare un nolo di 32 mila corone ne fa uno di 16 mila corone, ma... qualcosa sento che per momento per gravi ragioni non voglio pubblicare.

Si ricordino i signori di quella grande verità: »Zaklela se zemlja raju da se sva otajna znaju«, e per oggi termino.

Domani: Le vacche vendute a peso d'oro.

La terza Duma.

Da tutta la più seria e imparziale stampa d'Europa, la terza Duma viene considerata più liberale, nel vero senso della parola, di quello che alcuno si poteva attendere. Il giornale „Patrie“ di Parigi scrive: „O il governo era del tutto neutrale nelle passate elezioni o tutti i Russi sono la più intellettuale e patriottica nazione dell'Europa.“

Altroché quelle bombe che vorrebbe far passare per evangeliche verità la stampa ebrea, e primo fra tutti »Il Piccolo« di Trieste. Lo fu già detto che il secolo XX sarà il secolo degli Slavi, ed è nota la grande verità: ex oriente lux. Noi Croati e tutti quanti che alla razza slava apparteniamo, con orgoglio e col cuore pieno di speranze guardiamo verso la Russia e uniti in ispirito coi rappresentanti della nazione ripetiamo: Bože Carja hrani!

jedan dr. Rizzi jednog dana prije polne odmah k izboru pripušten bio, jer je navodno morao poslie podne odputovati, premda je još istoga dana ne samo poslie podne u gradu nego i u istoj izbornoj dvorani bio.

III. Dogadjaji, koji su kod izbora bili od osobitog upliva na skupni broj za jednu i drugu stranku predanih glasova.

Postupak liberalnih članova izbornog odbora kod priznanja ili uskraćenja prava glasa osobama, koje su došle k izboru, mora se držati pristranim i smjerajućim nato, da oslabi gospodarsku stranku, a da umnoži broj glasova za liberalnu stranku.

Prije svega treba naglasiti to, da su ti članovi odbora u velikoj većini slučajeva u prilog njihove stranke povriedili sa terorističkom samovoljom kardinalno načelo glede konačne vriednosti izbornih listina, koje sastoji u tom; da se osobama, koje su u konačno određenoj izbornoj listini upisane, ne može poricati pravo glasa.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Mikulaševa večer.

«Prvi Istarski Sokol» u Puli priredjuje kao svake tako i ove godine svoju tradicionalnu zabavu »Mikulaševu večer«.

Potanje sutra.

Narodni darovi.

Vrli naši Banjolci sakupili su u svojoj čitaonici za Družbu sv. Ćirila i Metoda slijedeće prinose:

Jurlina Jakov	1—
Jurlina Jure	—40
Jurlina Martin	—20
Iveša Martin	—40
Iveša Marija žena Martinova	—20
Iveša Anton Martinov	—20
Iveša Ivan	1—
Iveša Jaga	1—
Iveša Katica	—10
Iveša Anton od 90 godina	—40
Crnobori Anton	—50
Crnobori Mara žena Antonova	—30
Crnobori Antun	1—
Crnobori Antun	1—
Crnobori Ivan	—60

Blaž i Ivan Crnobori, Mišković

Pradoslav (Ta su trojica kod mornace) svaki po 10 =	—30
Crnobori Anton	—30
Crnobori Nikola	—20
Jurlina Jurela	—20
Ivana Jurlina žena Jurele	—20
Fum Premate	—20
Marija Premate žena Ivanova	—40
Mate Širola	—20
Mate Šebelja	—20
Košara Silvestar	—10
Iveša Petar	—10
A. Š.	—20
Šebelja Luka	—20
Lovre Šebelja	—20
Gospodjica učiteljica	2—
Mara Mišković iz Glavice	—30

Ukupno K 1390

Živili darovatelj!

(V. G. H. 10. maja, 83. Z. 1162 B. 1770 S. 300 ad 1.)

U slijedećem navedeni su redom obćeniti slučajevi, u kojima su ostali oštećeni izbornici gospodarske stranke, pak su osim toga priloženi dokazi, koji su nužni za pobliže rastumačenje ovih slučajeva.

I. Postupak s činovnicima ratne mornarice spravom glasa, koji borave na kopnu ili su ukrcani.

Po zakonu za obćinske izbore § 1. i, i za Istriju imadu činovnici ratne mornarice i vojske, kao poreznici pravo glasa, te je radi toga većina reklamacijom naknadno unešena u izborne listine.

Činovnici ratne mornarice, kojih se imena u izbornim listinama po riešenju priziva i po završetku listina nalaze upisani sa u njih, jer su, nalazeći se na kopnu, direktni pored platli. No valja spomenuti, da su izborne listine u tom pogledu isto nedostadne, jer u njima nijesu kao što smo prije spomenuli, navedeni svi činovnici, koji imadu pravo glasa (Prilog 3).

(Slika.)

Hrvatsko Primorsko kazalište.

Gospodin Mihajlo Marković stalan član hrv. zem. kazališta u Zagrebu i ravnatelj »Hrvat. Primorskog kazališta«, javlja da otvara u Voloskom u »Narodnom Domu« kazališnu sezonu od 6—8 odabranih predstava. Iz Voloskoga očekamo vrlo to kazališno društvo u Puli te već sada preporučamo svima našima neka nečajeno podju kad budu pozvani na hrvatsko kazalište.

Dolazak menažerije.

Javlja nam se, da će ovih dana doći amo menažerija Kludsky su 20 vozova. Imade 10 lavova, 4 tigra, 6 leoparda i razno drugo blago. Menažerija će davati na dan 2 velike predstave u bivšem Velodromu.

Razne.

Božićno drveće — Badnjak

Božićno drveće njemačkog je porietla. Prvi koji ga je uveo kažu da je bi Martin Luter glasoviti otac protestanata (pred 350 god.). Luter se na badnji dan jedne godine vraćao u večer kroz jedne šume kući, i opazio je krasan jedan naravni prizor. Cijeli je dan sniežilo a u večer nastala je vedra noć te sjao pun mjesec i slika stabala punih sniežnih pahuljica razvjetljenih od mjesecine, tako se dopala Luturu, da je on odlučio nešto takva prisediti svojoj maloj djeci. Došavši kući dao si je odsjeći jednu priličnu granu stabla iz kućnog vrta te ju ukrasio sa pamukom, i raznim igračkama na veliko veselje djece.

Mi Hrvati imadeimo svoj liepi starinski narodni običaj »Badnjak« kojega se žali- bože godimice sve to više zapuša a prihvaća se tudji njemački i protestanski običaj.

U Banovini na pr. krajišnik slavi badnjak ovako: Postavi na ogranj veliko drvo »Badnjak« nazvano, i to u jutro umievši ga u kuću kod izlaza sunca, slaveći novo sunce i posuviši badnjak žitom i vinom da mu dobro urodi polje i vino- grad. I u Istri se još u nekojim selima stavi na badnji dan »Badnjak« na ognji- šte koji traje do preko tri kraja.

U narodnoj pjesmi »Crnogorska badnja večer« čitamo:

Malo prodje, badnja večer dodje,
Stadoše se braća na večeru
Naložise blažene palice,
Badnjakove pak i badnjatiće,
I ugaše voštanu svieću,
Pak se mlhu Bogu pomoliše.
Velikome Hristovu Roždestvu,
Da im vazda bude na pomoći.
Još donese jednu čašu vinu
Napijaju svi u slavu Božju
I u slavu Hrista Spasitelja.

Recite: ovo našim izseljenicima!

Mi znamo, da naš niži puk, koji naj- više seli preko mora, slabo ili nikada ne čita novina. Zato molimo prijatelje našeg naroda, učitelje i župnike, da reku ovo onima, koji kane u tu blaženu Ameriku:

Austrijska je vlada odposlala prošloga rujna u Ameriku svoje ljude, da prouče stanje naših izseljenika u onim krajevima i da vide, što je u istini od silnih pritu- žaba naših ljudi proti amerikanskim poslodavcima.

I ti vladini činovnici doznaše, da mnogi amerikanski industrijalci, upravitelji rudo- kopa i vlastnici raznih poduzeća — to osobito u sjeveroameričkim državama, za- htjevuju od izseljenika, da ovi plate od svoga zaslužka troškove prevoza do mje- sta gdje se radi. A dogodilo se je bez- broj puta i to, da se našim izseljenicima naprosto silom zapriećilo, da se udalje od posla, na kojem su bili slabo plaćeni.

To vam je Amerika!

»Balkan«.

Javne knjižnice i čitaonice u Nje- mačkoj.

U 40 gradova njem. sa 11 milijuna sta- novnika bilo je u zadnje vrieme oko 75 javnih biblioteka, a uz njih i 28 javnih čitaonica. Druge su posudjivale knjige kući. U zadnjoj su godini izdali gradovi u tu svrhu 534.955 maraka za knjižnice, a za čitaonice 41.069 maraka: Dobrovolj- nih je darova unislo 1.120.380 maraka. U svemu je bilo 5.427.037 posudeba, a posudjivala je 1.409.801 osoba. U čita- onici je čitalo 1.607.476 osoba.

Poredimo mi naše prilike s njemačkim prilikama, pa ćemo vidjeti, gdje smo iz njih.

Poziv na predplatu.

Dao sam u tisk: »Moj savjet i pouka izseljenicima u Ameriku«. Ciena će knjizi biti 20 helera a štampati ću ju u 50.000 primjeraka. Ko će se baviti prodavanjem te knjige, neka mi se odmah javi, a do- bit će 25,0% rabata. U knjizi puštam oglase: Jedna strana K 100 (a dati ću mu 500 tih knjiga badava), ili K 500 bez knjiga. Molim sve naše novine da ovo glase.

Milan Obradović, novinar.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr. Odgovorni urednik: J. Kurak.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

TAPPEZZIERE con proprio laboratorio di Enrico Agolanti in Via Sissano n. 8. Assume ogni lavoro che eseguisce puntualmente nel suo laboratorio e a richie- sta a domicilio. Prezzi miti. 73

TAPETAR Enrico Agolanti u ulici Sissano 8 prima svakovrstne naručbe koje točno izvršuje u njegovoj radionici i u stanu. Ciene unjerene. 73 a

CHI VENDE e compra mobili usati si rivolga a F. Barbalic Via Sissano angolo Via Diana. 74

KOJI PRODAJE i kupuje rabljeno po- kućstvo neka se obrati F. Barbalicu ugao ulice Sissano-Diana. 74 a

VENDESI nuovo cutter lungo m. 5-80, largo m. 2, profondo cent. 80, portata 2 tonnellate, colla randa, contraranda e floco, 4 remi, ancora, le corbe di morero, i maderi di pik-pagna pino di Cuzola, p.ezzo 350 corone. Rivolgersi all'ammi- nistrazione dell' »Omnibus«. 72

IZNAJMLJUJE SE odmah pekarna sa 2 peći i odnosnim potrebitim prostorijama. Via Lissa 37. 71

AFFITTASI camera e cucina con tutte le comodità. Via Epulo 27. Prezzo miti. 70

Grande Deposito Aceto

POLA, angolo via Sissano e via Diana presso **FRANCESCO BARBALIC**

Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent. Il litro e oltre 20 litri a 10 cent. il litro.

Veliko skladište octa (kvasine)

PULA, na uglu ulica Sissano i Diana kod **FRANA BARBALIĆA**

Ciena: Do 20 litara po 12 j ara litar, preko 20 litara po 10 para.

PEČATE
iz GUME izradjuje tiskara
Laginja i dr.
Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

DRUŽBINE OLOVKE
dobivaju se u tiskari
LAGINJA i dr. - PULA
VIA GIULIA 1.

CIGARETNI PAPIR
u korist
Družbe sv. Cirila i Metoda
pregledan po Dr. Janečeku
prodaje se
u tračici Fait via Barbaecani
Dorčić via Kandler
Bolčić via Minerva
Iv. Žic via dell'Ammiragliato
Mentschik via Veterani
Ropotar via Sergia.

Sirite i kupujte „Omnibus“

POZOR! **POZOR!**
Danom 1. decembra t. g. otvorio se dućan
„OLD ENGLAND“
ulica Sergia, 47 (ex Vitturi) PULA
Moderna galanterijska i toaletna roba.
Sve potrebštine za uniforme c. i k. ratne mornarice i o. i k. gospodu.
POZOR! POZOR!

Svjjećarna na paru
J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.
Preporuča pred. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom ob- štinstvu svijeće iz prijesnog pečloga voska. Kilogram po K. — Za prije- snost jamčim: K. a.o.o. Tangel Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za svijeće svjetlo po jaštnoj cijeni. G. Trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drveće, voštani svieći i med najjeftinije vrati uz veoma niske cijene. **Kad vosak kupujete sa svakoj množini po najvišoj cjenovnoj cijeni.**
Na zahtjev šaljem oizjenik franaka.

Narodna Tiskara i Knjigoveznica
LAGINJA i drug.
prije J. Krmpotić i drug.
Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.
PREPORUČA SE ZA:
TISKARSKE, KNJI- GOVEŽKE, GALAN- TERIJSKE RADNJE
SAMA IZRADJUJE PEČATE
IMADE U ZALIHU TISKANICE I KNJIGE ZA P. N. OBĆINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISAN- ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKÉ I KONSUMNA DRUŠTVA RISARSKÉ POTREBŠTINE
PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.